

Eleki Krónika 2002. szeptember

Ülések a kívánságnak megfelelően

A legutóbbi önkormányzati döntésnek megfelelően az üléseket továbbra is élőben közvetíti az Elek Tv. Így volt ez augusztus 26-án és szeptember 9-én is, de akik esetleg nem látták ezeket, az most az akkor történt fontosabb dolgokat megtudhatja Klemm István alpolgármester rövid összefoglalójából. Elsőként nézzük a nyár végi ülést!

Az eleki képviselő-testület az ülés elején egy korábbi rendeletét így módosította: “Az idősek otthonában az intézményi ellátásért fizetendő térítési díj havi összege a gondozott rendszeres havi jövedelmének 70 %-a, de nem haladhatja meg a 38.000.- forintot.”

Az is lényeges információ lehet, hogy a képviselők megnézik annak a lehetőségét, hogyan lehetne liftet is felszerelni az épületben.

A következő fontos napirendi pontnak megfelelően megválasztották a helyi választási bizottságot. Név szerint megemlítették a következőket: Leiszt Györgyné, Brandt Antalné Gyulai u., Áment Gábor, illetve Ternei Lászlót, mint póttagot. Pártok és egyéb társadalmi szervezetek még delegálhatnak “megfigyelőket”.

A képviselők a Semmelweis utcai konyhaépület befejezésének a kérdéséről is tárgyaltak, mert egy korábbi pályázatnak köszönhetően megvan a lehetősége ennek az évek óta húzódó problémának a rendezésére.

A problémát ehhez kapcsolódóan ma főképpen az jelenti, hogy a terveket közben “felülírták”, így pl. az eredeti 300 fő helyett már 1000 főre kellene főzni, így többen kételyüket fogalmazták meg ezzel kapcsolatban, ezért a testület úgy döntött, hogy szakértőkkel meg fogják vizsgáltatni, hogy ilyen helyzetben mi lenne az ideális. /Lehet, hogy egy új konyhát kellene építeni a már megkezdett helyett? /

Majd a jelenlévők támogatták távollétében is dr. Tábi Tibor gyulai rendőrfőkapitánnyá való kinevezését, illetve meghívták a szeptemberi eleki ülésre.

Végül a képviselő-testület tárgyalt a már meglévő kerékpárút továbbépítéséről, és döntött arról is, hogy az idén 685.000.- forint lesz a beiskolázási segély, amely 489 gyermeket érint.

Most pedig folytassuk az őszi üléssel! Szeptember 9-én a testület meghallgatta, illetve elfogadta az önkormányzat tulajdonában lévő intézmények beszámolóját. Megállapították, hogy ha hasonlóak lesznek az “eredmények”, akkor a második félévben sem lesznek problémák.

Döntés született arról is, hogy a továbbiakban is pályázni fognak a felsőfokú tanulmányokat folytató eleki tanulók támogatása céljából. /Bursa Hungarica /

A képviselők foglalkoztak azzal a problémával, hogy napjainkra megnőtt az Otlakai út

forgalma. /Továbbra is keresik a lehetséges megoldást./

A képviselő-testület döntött arról is, hogy Eleken, ahol már kiépült a csillagpontos rendszer, ott a korlátlan idejű internethozzáférés havi díja 6.000.- Ft lesz, de csak akkor, ha ehhez megvásárolják a modemet is, aminek az ára kb. 50 ezer Ft.

A választások előtt még kétszer, szeptember 26-án és október 9-én lesz /rendkívüli/ önkormányzati ülés. A következő, szeptemberi ülés fő témája az ezeradagos konyha építése lesz, októberben pedig ebben a ciklusban ilyen összetételben utoljára ül össze a testület.

Rapajkó Tibor

Választás 2002.

Tisztelt Választópolgárok!

A Magyar Köztársaság Alkotmánya előírja, hogy négyévente meg kell tartani a helyi önkormányzatok képviselő-testületének és polgármesterének választását. A Magyar Köztársaság Elnöke 2002. október 20-ára, vasárnapra tűzte ki a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választását. Ezen a napon a települések polgármestere és képviselő-testülete mellett megyei önkormányzatot és helyi kisebbségi önkormányzatokat is választhatunk. A törvényi rendelkezések bonyolultsága miatt szükségesnek tartjuk a választópolgárok tájékoztatását a választási eljárás folyamatáról.

Ajánlás

A választópolgárok 2002. augusztus 15-e és augusztus 23-a között értesítőt kaptak a választói névjegyzékbe történő felvételükről. Az értesítő tartalmazza a választópolgár adatai mellett a szavazás időpontját, valamint azt is, hogy melyik szavazókörben, milyen sorszám alatt szerepel a választó a névjegyzékében, a választási értesítő hátoldalán pedig tájékoztatót találnak a választópolgárok a szavazáshoz szükséges okmányokról. Az értesítővel együtt az ajánlószelvényeket is postázták, ezt követően a jelöltek és megbízottaik azonnal meg is kezdték az ajánlásgyűjtést. A választásra jelöltet állítani az ajánlószelvény kitöltésével és átadásával lehet. A jelöltajánlásról részletesebb tájékoztató az ajánlószelvény hátoldalán található. Polgármester-jelöltséghez szükséges ajánlószelvények száma Eleken 128 db (a választópolgárok 3%-ának ajánlása).

Képviselő-jelöltséghez a település választópolgárai 1%-ának ajánlása szükséges (43 db ajánlószelvény).

A megyei közgyűlés tagjait a pártok, társadalmi szervezetek, kisebbségi szervezetek által állított listáról választják a választópolgárok. Minden megye területét két választókerületre osztották, az egyikbe a 10.000 vagy annál kevesebb lakosú települések, a másikba a 10.000-nél több lakosú települések tartoznak. A megyei lista állításához a választókerület választópolgárai 0,3%-ának ajánlása szükséges.

A helyi kisebbségi önkormányzat közvetlen választásának kitűzésére csak erre irányuló érvényes kezdeményezés alapján van lehetőség, ott is, ahol már működik helyi kisebbségi önkormányzat. A kezdeményezést legalább 5 magát azonos kisebbséghez tartozónak valló, a településen lakóhellyel rendelkező választópolgár nyújthatja be. Eleken 4 helyi kisebbségi önkormányzati választásra kerül sor, szintén október 20-án, mert a helyi Választási Bizottság a törvényeknek megfelelő kezdeményezés alapján kitűzte a választásokat. A képviselőválasztáson független jelöltként vagy bíróság által bejegyzett kisebbségi szervezet jelöltjeként lehet indulni. Kisebbségi szervezatként párt nem indulhat a választáson. Egy személy csak egy településen és csak egy kisebbség jelöltjeként indulhat, helyi kisebbségi önkormányzati képviselőjelöltként. A választáson valamennyi választópolgár részt vehet. Azt, hogy ki tartozik ténylegesen az adott kisebbséghez, nem lehet vizsgálni.

Jelölt bejelentése

Az összegyűjtött ajánlószerződéseket 2002. szeptember 27-én 16.00 óráig lehet leadni a helyi választási irodában. A minimálisan szükségesnél feltétlenül érdemes valamivel több ajánlószerződést leadni az esetleges érvénytelen ajánlások kiesésének kompenzálására. Ha a jelölt valamely nemzeti vagy etnikai kisebbséget kíván képviselni az ajánlószerződésen, a képviselt kisebbséget is fel kell tüntetnie. Ha a jelölt nem függetlenként, hanem valamely szervezet jelöltjeként indul a választáson előbb magát a jelölő szervezetet (párt, társadalmi szervezet, kisebbségi szervezet) kell nyilvántartásba venni.

Választási szervek

1. Választási Bizottságok

A Választási Bizottságok a választópolgárok független, kizárólag a törvénynek alárendelt szervei, amelynek elsődleges feladata a választási eredmény megállapítása, a választás tisztaságának, törvényességének biztosítása, a pártatlanság érvényesítése és szükség esetén a választás törvényes rendjének helyreállítása. Az önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán Eleken a hat szavazóköri Szavazatszámoló Bizottságok és a településen helyi Választási Bizottság működik. A Választási Bizottságok egyrészt választott tagokból, másrészt a jelöltet állító jelölő szervezetek, illetőleg a független jelöltek által (2002. október 4-ig) megbízott tagokból állnak. A választott és megbízott tagok jogai és kötelezettségei azonosak. Eleken az önkormányzat képviselő-testülete a helyi Választási Bizottság tagjának Áment Gábort (elnök), Brandt Antalnét (elnökhelyettes) és Leiszt Györgynét választotta meg. A Szavazatszámoló Bizottság tagjait és póttagjait a képviselő-testület már az országgyűlési képviselők választása előtt megválasztotta, változtatásra az esetleges összeférhetlenség miatt kerülhet sor.

2. Választási Iroda

A Választási Irodák a választások előkészítésével, szervezésével, lebonyolításával a választópolgárok, a jelöltek és a jelölő szervezetek pártsemleges tájékoztatásával, választási adatkezeléssel, a technikai feltételek megteremtésével és ellenőrzéssel összefüggő állami feladatot ellátó szervek. A Helyi Választási Iroda vezetője a jegyző.

Minden Választási Bizottság mellett Választási Iroda működik, a Szavazatszámoló Bizottság mellett a helyi választási iroda egy tagja jegyzőkönyvvezetőként működik.

Választási kampány

Kampánynak minősül a választási program ismertetése, jelölt, lista, jelölő szervezet népszerűsítése, választási gyűlés szervezése, plakát elhelyezése stb. A kampányidőszak a választás kitűzésének napjától 2002. július 12-től 2002. október 18-án 24.00 óráig tart. A kampány fontosabb eszközei:

1. Plakát: Olyan sajtóterméknek minősül, amely engedély és bejelentés nélkül előállítható. Fontos szabály, hogy plakátot épület falára, kerítésére elhelyezni kizárólag a tulajdonos, illetve a bérlő hozzájárulásával lehet. A plakátok elhelyezése során ügyelni kell arra, hogy az ne fedje más jelölt plakátját és károkozás nélkül eltávolítható legyen. Plakát eltávolítására az köteles, aki azt elhelyezte, vagy akinek érdekében elhelyezték. Az érintetteknek e kötelességüknek 2002. november 19-éig kötelesek eleget tenni.

2. Gyűlés: állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületben választási kampányt folytatni, választási gyűlést tartani tilos. Választási kampány céljára az állami és önkormányzati költségvetési szervek a jelöltek, jelölő szervezetek számára azonos feltételekkel bocsáthatnak rendelkezésre helységet és egyéb szükséges berendezést. A választási gyűlés nyilvános, a rendőrségen nem kell bejelenteni, annak rendjéről a gyűlés szervezője gondoskodik.

3. Rádió- és televízió közvetítés: A kampányidőszakban a műsorszolgáltatók a jelölő szervezetek, illetőleg a jelöltek számára azonos feltételekkel tehenek közzé politikai hirdetést. A helyi közszolgálati műsorszolgáltatók 2002. október 5-től október 17-ig a jelölés illetve a listaállítás arányában legalább egyszer ingyenesen közlik a jelölő szervezetek, továbbá a polgármester jelöltek politikai hirdetéseit.

Szavazás

A Polgármester-jelöltek ABC sorrendben szerepelnek a szavazólapon. Minden választópolgár egy jelöltre szavazhat, a legtöbb szavazatot elérő jelölt szerzi meg a polgármesteri mandátumot. Szavazategyenlőség esetén időközi választást kell tartani. Helyi önkormányzati képviselők választásánál is ABC sorrendben szerepelnek a képviselő-jelöltek a szavazólapon. A választópolgárok legfeljebb annyi jelöltre szavazhatnak, amennyi a megválasztható képviselők száma. Eleken a képviselőtestület létszáma 13 fő, a választópolgár tehát egy és tizenhárom között bármennyi szavazatot érvényesen leadhat a jelöltekre. A képviselői mandátumokat a legtöbb szavazatot elérő 13 jelölt kapja meg. Szavazategyenlőség esetén sorsolás dönt. Ha az előzőekben leírt eljárás szerint egy adott kisebbség egyetlen jelöltje sem szerez mandátumot, a kisebbség legtöbb szavazatot elért jelöltje kedvezményes módon mégis képviselővé válhat. Ennek feltétele, hogy több szavazattal rendelkezzen, mint a legkevesebb szavazattal mandátumhoz jutott képviselő szavazatainak a fele. A kedvezményes módon elnyert mandátummal megnő a képviselő-testület létszáma. Megyei önkormányzati képviselők választásakor a jelölő szervezetek listái a területi Választási Bizottság által kisorsolt sorrendben szerepelnek a

szavazólapon. A választópolgárok egy listára szavazhatnak. A megyei választáson a kisebbségek nem részesülnek kedvezményben. A helyi kisebbségi önkormányzat közvetlen választása esetén valamennyi kisebbség jelöltjei ugyanazon a szavazólapon szerepelnek, de kisebbségenként külön-külön oszlopban. A képviselőjelöltek a kisebbségeken belül ABC sorrendben szerepelnek a szavazólapon. A kisebbségek sorrendjéről a Helyi Választási Bizottság sorsolással dönt. A választópolgárok érvényesen csak egy kisebbség legfeljebb 5 jelöltjére szavazhatnak. Érvényes választás esetén kisebbségenként az 5 legtöbb szavazatot elérő jelöltek szerzik meg a képviselői mandátumokat, szavazategyenlőség esetén sorsolás dönt. A jelöltekre, listákra a nevük mellett (illetve lista esetén a jelölő szervezet neve felett) lévő körben elhelyezett, egymást metsző két vonallal lehet.

Jogorvoslat

A törvény a jogorvoslatok két formáját különbözteti meg: a kifogást és a panaszt. Panasszal a választási törvény megsértése miatt, kifogással pedig a választási szerv döntése ellen lehet élni. A puszta érdeksérelem nem alapozza meg a jogorvoslatot. A választási jogorvoslat kétfokú. Első fokon a Választási Bizottság, másodfokon a Bíróság jár el. A panaszt és a kifogást az annak elbírálására jogosult Választási Bizottsághoz úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett tevékenységtől, illetőleg döntés meghozatalától számított 3 napon belül megérkezzen. A kifogásnak tartalmaznia kell a törvénysértés bizonyítékainak megjelölését és a kifogás benyújtójának értesítési címét. A kifogást elbíráló Választási Bizottság, illetve Bíróság a benyújtott kifogásról a beérkezéstől számított 3 napon belül dönt. Az eredményt megállapító döntés elleni kifogás benyújtására és elbírálására rendelkezésre álló határidők lényegesen szűkebbek, mint az egyéb kifogások esetében. Itt a kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a Választási Bizottság döntését követő napon a sérelmezett döntést hozó Választási Bizottsághoz megérkezzen.

HVI Vezető

Reflexiók - játszótér ürügyén

Bizonyára sok százan néztük az Elek Városi Tv-n a legutóbbi képviselő-testületi ülés történéseit. Jómagam is mindenre nyitottan, érdeklődéssel, hiszen helyhatósági választások előtt vagyunk, nagyon fontosnak vélem a /valamelyes/ tájékozódást, eligazodást az információk özönében. Az ülést közvetítő média jóvoltából /is/ megtudhattuk, hogy mennyire fontos az, hogy vidéken - itt, Eleken is - több helyen, jól felszerelt, biztonságos, balesetmentes játszóterek legyenek. Azonnal azt gondoltam, hogy legyenek! Jól felszereltek, sokféle játékra lehetőséget adók, hiszen a gyermekek életre való felkészülésének egyik legmeghatározóbb formája a játék, a játszás. Ha közben nem csak a lelkük, hanem a testük is felüdül, fejlődik, verseng vagy versenyez, az már bizony nagy öröm. Különösképpen igaz ez, ha a játszótér sportolásra is lehetőséget ad számukra, de nem a felnőttek számára! Joga is ez a gyermekeknek, hiszen a róluk szóló törvény is szabályozza ezt.

Ugye sokunk emlékezetében élnek még gyerekkori emlékeink, amikor is az általunk tisztára sepert, fellocsolt kocsiszínben /góróban, udvaron stb./ mi, gyerekek összejöttünk, “színjátszó csoportot” alakítottunk, előadásokat, bábszínházat csináltunk, versenyeket, vetélkedőket rendeztünk, s mindent a felnőttek segítségével nélkül - önmagunknak. Akkor még nem fogalmaztuk meg /honnán is tudtuk volna?/, hogy kreativitásunk, manuális készségünk, gondolkodásunk mennyit fejlődött ezekkel a tevékenységekkel.

A “mi utcánk”-ról akkor még azt sem tudtuk, hogy akár soknemzetiségű utcának is elnevezhették volna, hiszen a kitoloncolástól megmenekült németek, tanyákról beköltözött románok, felvidéki és hazai magyarok, más helységekről idekerült szlovákok is megtalálhatók voltak köztünk. Ami azonban leginkább jellemezte az utca lakóit, az a sokgyermekesség, a több generáció, több nemzedék együttélése - és a szegénység volt. Bennem azonban - immár túl életem delén - mindmáig él, hogy igazán hangos szó, veszekedés, harag soha nem volt a “mi utcánkban” sokféleségünk ellenére sem, s az, hogy minden felnőtt odafigyelt valamennyiünkre. Velünk örültek játékainknak, szurkoltak versenyfutásainkhoz, botocskákkal a fellocsolt földre vésett rajzocskáinknál “bíraskodtak” - mindig igazságosan!

A játszótér fogalma itt - nagyon is vidéken - “városi” fogalom volt, mert ott nincs udvar, kert, de nálunk van minden házban udvar, esetleg a kertnek olyan része, ahol játszhattunk kedvünkre. Igaz ugyan, hogy az idő múlásával város lettünk, de továbbra is a kertes házak a jellemzőek településünkön, ahol a szülők figyelemmel kísérhetik gyermekeik játékát az udvaron, esetleg a ház előtt. Netán játszhatnak is velük...

Emellett persze azért kell, jó ha van játszótér /esetleg több is/, mert bizonyos eszközöket, szereket nem tudnak a családok mindenhol beszerezni. Lehet, hogy nosztalgikusnak tűnik, de mégis hiányozni fog ezekből valami... Valami, amit nehéz pontosan meghatározni. Talán az, amit a “mi utcánk” varázsának nevezhetünk mindenhol, mindenkor, talán az életünk végéig. Ilonka néni által nekünk frissen fejt tehén teje, Márta néni különleges édességei, csemegéi, Tóth bácsi megkacagtató ugratásai, Feri bácsi szigorúsága, Jani bácsi örökös morcossága, a szomszéd néni simogatása s - egyáltalán - az egymásra figyelés, az egymás felé irányuló szeretet, megbecsülés, tisztelet, amire minket, gyerekeket is megtanítottak...

Néhol még írmagjaiban megtapasztalhatjuk az ilyen utcák létét, annak láthatjuk fontosságát, hasznát, de a több már “intézményesített”, lélektelenebb talán.

Azért legyen, mégis legyen játszótér, több is! De nem lenne ártalmára az “intézménynek” a leírtak szem előtt tartása mind a tulajdonos, a működtető, az igénybe vevő, a szülők - s a jóságos “szomszéd néni” részéről is. Megérné...

T.R.K.

A román kisebbség hírei - röviden

- Ez év szeptember 7-én, szombaton, Gyulán Országos Főzőversenyt rendeztek, melyen igen nagy sikert arattak főztjükkal az Eleki Román Hagyományápoló Egyesület tagjai is. Az étkeket Botás Tivadar és Rusz Miklós "követte el" sokak öröme és jóllakatására.

- Szeptember 14-én, szombaton Vekerdre /Hajdú-Bihar megye/ kapott meghívást az említett egyesület a "Bihari Folklór Fesztiválra". Fellépésükkel igen nagy sikert arattak.

- Az eleki románok a régvolt Eleki Nemzetiségi Együttes megalakulásának 55. évfordulóját szeptember 28-án ünneplik meg. A korábbi jeles évfordulók rendezvényei igen rangosak, eseménydúsak voltak több száz meghívott régi táncossal, országosan ismert folkloristákkal, zenészekkel, néptánc- és néprajzkutatókkal, koreográfusokkal, jeles személyiségekkel együtt.

- Idén az 55. évforduló valamelyest szerényebb lesz, csak az eleki egyesület és kisebbségi önkormányzat tagjai vesznek részt az eseményen, s néhány egyéb meghívott. A "szerénység" oka sajnos ez esetben nem "velük született" erény, hanem ennél sokkal prózaibb: az örökös és kínzó pénzhiány! A rendezvényt azonban támogatta a Magyarországi Románok Országos Szövetsége, a helyi városi és kisebbségi vezetés is.

Közös vacsorájukra marhapörköltet készítenek az ehhez kiválóan értő egyesületi tagok.

Minden jót kívánunk az ünneplő táncosoknak!

T.R.K.

Ciklus végi ülés

2002. szeptember 5-én a helyi Német Kisebbségi Önkormányzat ebben a ciklusban megtartotta utolsó ülését Nádor Mária elnökletével a Közösségi Házban.

Az első napirendi pont a szeptember 27-ei kulturális nap volt, amit Orosházán fognak megrendezni. A jelenlévők ezzel kapcsolatban arra a közös megállapításra jutottak, hogy az időpont megválasztása nem a legszerencsésebb, mert pl. ezen a napon /pénteken/ tanítás is van!

Utána a szeptember 7-ei gyulai megyei német ülés volt a téma. Az eleki képviselők most úgy döntöttek, hogy az idén Wittmann Györgyöt terjesztik fel megyei kitüntetésre.

Az ülés végén a jelenlévők határozatot hoztak arról, hogy a német kisebbségi képviselők egyszeri, tízezer forintos juttatásban részesüljenek. /1998 és 2002 között senki sem kapott fizetést a képviselői munkájáért!/

Legvégül pedig e sorok írója fontosnak tarja megköszönni azt a bizalmat, amit nem német származása ellenére kapott /A kisebbségi törvény bárki számára biztosítja képviselőiséget, ha az illető személy felvállalja az adott kisebbség dolgait, illetve őt el is fogadja a

közösség!/, és aminek köszönhetően 1994 és 2002 között helyi német kisebbségi képviselő is lehetett. Ettől függetlenül ígéri: 2002. október 20-tól már nem képviselőként, de továbbra is foglalkozni fog a szívéhez most már sokkal közelebb álló eleki németiség múltjával, de a jelenével is.

Danke, danke schön!

Rapajkó Tibor

Tanévnyitó a középiskolában

Az Eleki Radványi György Középiskola és Szakképző Intézet szeptember 2-án reggel 8 órakor tartotta tanévnyitó ünnepségét. A himnusz elhangzása után köszöntötték a megjelent szülőket, vendégeket és az iskola tanulóit, majd Mistina Alexandra szavalata következett. A 2002/2003-as tanévet Zámbó András igazgató úr nyitotta meg. Beszédében kiemelte, hogy az új tanév új, eddigieknél jóval nagyobb számú tanulót vonzott az iskolánkba. Az eleki szakképzés megújítására tett igyekezet eredményt hozott, a társadalmi elvárásokat követve intézményünk már a harmadik évezred elvárásaihoz igazodik. Békés megye és a szűkebb régió jövője szempontjából meghatározó lehet az a 300 nappali tagozatos tanuló, aki az évnyitón ünnepélyen felsorakozott. Egy iskola csak akkor mondhatja el magáról, hogy tesz a felzárkózásért valamit, ha a végzett tanulói boldogulását hatásosan szolgálja. Iskolánk mindent megtesz azért, hogy az itt tanulók olyan szakmai ismeretekre, használható nyelvtudásra, lényeglátásra, nem utolsósorban pedig olyan szintű viselkedési kultúrára tegyenek szert, amely a későbbiekben biztos egzisztenciára konvertálható. Jelenleg is folynak a beruházások az iskola területén. Néhány héten belül egy otthonosabb kollégiumban lakhatnak a fiúk is. A természettudományi tárgyak tanítása rövidesen új tanteremben történhet. A tanulók érdekeit szolgálja a konferencia- és kultúrterem, a tangazdaság épületeinek felújítása és két idegen nyelv oktatása. Sokat tettünk azért, hogy mindenki kedve szerint használhassa a számítógépet és a közeljövőben bővítendő kondicionáló termet. Az iskola célja az, hogy még több tanulóink vegyen részt külföldi szakmai gyakorlaton. Szeptember 19 és 26 között Franciaországból érkezik 34 tanuló és 5 pedagógus. A mi tanulóink 2003. év tavaszán élvezhetik a franciák vendégszeretetét.

Az új tanévtől szakmastruktúránk is bővült, a felsorakozott kilencedikesek között a vadászjelöltek mellett már leendő élelmiszerbolti eladók is vannak. A felsorolt fejlesztések csak egy célt szolgálnak: a tanulás és a tanítás zavartalanságát. Mit tehetünk? Megújulni, vállalni a nehézségeket és előre menekülni. Minőségi munkaerő csak minőségi képzéssel biztosítható. Reméljük, hogy iskolánkkal egy olyan jó iskolát választottak tanulóink, ahol jól képzett és megújulásra kész pedagógusok vezetésével kaphatnak szakmai és emberi útravalót. Itt lehet tanulni, lehet diákként élni. A szülők áldozata biztosan nem lesz hiábavaló, ha a tanulás és a szakmaszerzés lesz a fő cél.

Az új első osztályosok, 135-en, az iskola hagyományainak megfelelően esküt tettek, majd igazgató úr kézfogással az iskola tanulóivá fogadta valamennyiüket. Szabó Krisztián

10/b. osztályos tanuló biztató szavakkal köszöntötte az elsősöket.

Az osztályfőnökök és a tanév rendjének ismertetés után a tanévnyitó ünnepség véget ért, a munka az osztályokban folytatódott.

A 2002/2003-as tanévben 300 fő nappali tagozatos tanuló kezdte meg tanulmányait 5 első osztállyal (három 9. osztály és két érettségire előkészítő osztály). Felnőtt tagozaton jelenleg iskolarendszerű képzésben 130-an vesznek részt, itt 2 új osztály szervezése folyik, lótenyésztő és mezőgazdasági technikus. A képzési idő két év levelező formában, melyekre jelentkezéseket még elfogad az iskola. Iskolarendszeren kívüli képzési formák az ezüstkalászos és aranykalászos gazda, valamint mezőgazdasági vállalkozó képzés. Jelenleg 5 csoportban 220 főt oktatunk. Szervezés alatt van további 4 csoport a megye különböző településein.

Lantos Mihályné

Szülőföldünk, a Körösök vidéke

Nem sokkal a VI. világtalálkozó után egy újabb érdekes kiállításnak adott otthont az eleki Reibel Mihály Művelődési Központ. A körösök vidékét bemutató kiállítást Domokos László, a megyegyűlés elnöke nyitotta meg 2002. augusztus 29-én.

Ez, a megye egy részét bemutató vándorkiállítás két hétig volt látogatható. Az elnök ott elhangzott gondolataiból talán azokat lehetne kiemelni, amelyek arról szóltak, hogy mindenkinek tudatában kell lenni annak, hogy milyen természeti értékekkel rendelkezünk környékünkön, de érdekes volt arról is hallani, hogyan vette birtokába évszázadok alatt az itt élő ember a természetet.

Utána dr. Szatmári Imre, a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum igazgatója mutatta be a kiállítást, illetve ismertette annak koncepcióját. A fényképek a természeti táj történetét, az ehhez a vidékhez kötődő tudósokat, a mostani természeti értékeinket mutatják be, a számítógépes program pedig különösen a gyermekek számára hozza közelebb a természetet, de láthatók még itt kitömött állatok, illetve néhány szakkönyv. Külön érdekességként megemlíthető, hogy látható egy helyi természeti értékről készült fénykép is az eleki Pap-rétről: *Phlomis tuberosa* /macskahere/.

Végül Domokos László nagyon érdekes tájékoztatót tartott a mostani közéleti problémákról az eleki polgári körben ugyanitt, illetve válaszolt a kérdésekre.

Rapajkó Tibor

Laczkó István, az új eleki plébános

2002 augusztusától új plébánosa van településünknek, hisz Lengyel Antal atya új állomáshelyére távozott. Mivel a személyi változás sok embert érinthet, a Krónika fontosnak tartotta, hogy bemutassa az új eleki plébánost.

- Atya, kérem, bevezetésként mondjon néhány szót önmagáról!

- 1966. február 13-án születtem Erdélyben. 12 éves koromig Marosvásárhely mellett laktunk egy vegyes vallású kis faluban. Édesanyám helybéli magyar lány, édesapám pedig gyergyóremetei székely család sarja, ők tízen voltak testvérek.

- Mikor és hogyan döntötte el, hogy a papi hivatást fogja választani?

- 12 évesen elköltöztünk Gyergyószentmiklósról, egy húszezer lakosú, 95 %-ban katolikus vallású kisvárosba, ahol még mostanság is kétszáz elsőáldozó van évente. Itt fogalmazódott meg bennem először a papi hivatás gondolata, amelyben nem kis szerepe volt Gergely István akkori segédlelkész példamutató életének és lelkiségének. A gimnáziumot Gyergyószentmiklóson végeztem, majd az érettségi után be kellett vonulnom kilenc hónapra katonának, és utána kezdtem el 1985 őszén teológiai tanulmányaimat a gyulafehérvári Hittudományi Főiskolán.

- Beszélne életének ennek a szakaszáról is?

- Az 1989-es forradalom után jelentkeztem a jezsuita rendbe, s 1990 őszétől már folytattam teológiai tanulmányaimat Innsbruckban a Leopold Franzens Universitát teológiai fakultásán, ahol 1992-ben magisteri fokozatot szereztem. A következő két tanévet Rómában töltöttem az Universita Gregoria egyházi fakultásán, és egyházi licenciátussal zártam ottani tanulmányaimat, majd egy évet Németországban, a Bamberg-től északra fekvő Griesben, a jezsuiták ottani lelkigyakorlatos házában töltöttem.

- Ezek után mi következett?

- 1995-től a novíciustárs segítőtársa /socius/ voltam a szegedi noviciátusban. 1997-től a Szeged-Csanádi Egyházmegyéhez tartozom. Csongrádon és Szeged belvárosában voltam diakónus /szerpap/, majd Apátfalván, Szentesen és Szeged-Felsővárosban segédlelkész /káplán/, aztán pedig plébános Tótkomlóson és jelenleg Eleken.

- Ez utóbbihoz kapcsolódik a következő kérdésünk is: Milyen változások történtek a plébánosváltás következtében?

- Talán azzal kezdeném, hogy hetente csak kétszer vannak esti misék 18 órától, mivel azokon kevesen vettek részt. Lényeges változás az is, hogy minden hónap első vasárnapján német nyelvű misét tartunk magyar nyelvű prédikációval, a vasárnapi szentmise pedig 11-től kezdődik, mert úgy láttuk, hogy a gyerekeknek ez az időpont már nem lesz túl korai, illetve a kétegyházi, kilenc órai mise időpontja között így meglesz a kétórnyi szünet is.

- A hitoktatás menetében van-e valamilyen módosulás?

- A személyi változások a következők: a Szent István úti általános iskolában és az óvodákban /igény szerint/ Wittmann-né Abonyi Mónika, a felsősöknek, illetve a középiskolásoknak pedig én fogom tartani a hittant.

- Sokakat érdekel a templomfelújítás is. Mit tud erről mondani az olvasóknak?

- Már megkezdődött a templom tetőszerkezetének teljes felújítása, amit a szegedi BERILL-INVEST Kft. vállalt el úgy, hogy azt 75 nap alatt fejezi be. A felújítás 30 millió forintba kerül. A munkálatokat továbbra is támogatja a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma is, de mások is, hisz pl. az egyházmegyei kerület 25 millióval, az Orbán-kormány 7 millióval, de az újkígyósi egyházközség is 1 millióval, illetve az Ostpriesterhilfe 2 millióval!

Itt kell megemlítenünk, hogy a tetőfelújítás tervét a Békés Mérnök Kft. készítette el 5 millió forintért, ami a reális ár /kb. 1,2 millió/ többszöröse!

Az idén fel szeretnénk újítani a temetőkerítést, illetve a kántorlakást, a temetői csőszházat is.

- Plébános úr, milyen lelkipásztori tervekkel érkezett Elekre?

- Ahol sürgős beavatkozásra volt szükség, az már megtörtént /pl. felújítások/, itt a célom: Jó minőségű munka reális áron!

Sajnos, ezek a munkák sok időt elvesznek tőlem, de ettől függetlenül nagyon oda szeretnék figyelni a fiatalok vallási nevelésére, számukra szabadidős programokat szervezni. Nagyon szeretném, ha minél több fiatal venne részt a szentmiséken!

Számomra mindezekből függetlenül is fontos a folytonosság, ezért folytatni akarom pl. a Lengyel Antal atya által is képviselt elkötelezett lelkipásztori munkát.

Élni kívánok azzal a lehetőséggel, amit a Krónika kínált fel számomra, így katolikus rovatot szeretnék vezetni a helyi lapban.

- Ha a szabadideje engedi, mivel foglalkozik szívesen?

- Nagyon érdekel a pszichológia, amit lelkipásztorként is jól fel tudok használni. Van egy szolgálati autóm is. /Az egyházmegyében a papok rendelkeznek autóval, amit mindig minden lelkipásztor magával vihet a következő plébániára is./

- Plébános úr, köszönöm az interjút, és kívánom, hogy nagyon sokáig szolgáljon Eleken.

Rapajkó Tibor

A magyar diák tízparancsolata

Így tanévkezdéskor érdemes felidézni, hogy milyen szellemiségű volt a magyar közoktatás egykoron, vagyis a még ma is köztünk élőket mire tanították a Horthy-korszakban?

Ezt a dolgot többféleképpen lehetne bemutatni, de most mi mégis rendhagyó módon próbáljuk megtenni egy érdekes történelmi forrás alapján: a Radványi /Reisz/ György-féle

hagyatékban /1924-1996/ találtunk egy, valószínűleg az 1930-as években, nyomtatásban megjelent "tízparancsolatot", amely hű tükre lehet pl. az eleki polgári iskolában folyó nevelésnek is, amelyet érdemes összevetni a későbbi korok iskoláival is. De mielőtt ezt röviden megtennénk, lássuk az illető szöveget!

A magyar diák tízparancsolata tehát a következő: "1. Isten mindnyájunknak legfőbb támasza. Segedelmét kérjed minden dolgaiddban s hálával áldd nevét munkád végeztével!

2. Isten után szüleidnek köszönhetsz a legtöbbet. Gyöngéd szeretettel viszonzod jószágukat!

3. Trianonban három és félmillió magyart szakítottak el tőlünk. Küzdj felszabadításukért!

4. Nincs szebb ország hazánknál a világon. Büszkén valld e hon gyermekének magad és lelkesen dolgozzál felvirágoztatásáért!

5. Az iskola szent hely - a tudás temploma. Áhítattal lépd át küszöbét s komolyan viselkedjél benne!

6. Az egészség és a becsület legfőbb kincse minden embernek. Gondosan vigyázz mind a kettőre!

7. Kitartó munka vezet a boldogulás útjára. Bárhová állít sorsod, lelkiismeretes hűséggel teljesítsd kötelességeidet!

8. A tisztességtudó ember minden ismerősét köszönti. Kövesd te is az ilyen emberek példáját, mert ez fokmérője műveltségednek is!

9. Jobb adakozónak lenni, mint mások támogatására szorulni. Örvendezz ezért a napnak, melyen segíthetél megszorult embertársadon!

10. Minden ember életének legfőbb célja a boldogság. Úgy élj, hogy már e földön is elérhesd célodat!"

A parancsolat előtt ez az imádság található: "Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, / Hiszek egy isteni örök igazságban, / Hiszek Magyarország feltámadásában. / Amen."

A végén pedig ez olvasható: "Csonka Magyarország - nem ország, / Egész Magyarország - mennyország."

Isten, gyöngéd szeretet, Trianon, hazaszeretet, az iskola, mint szent hely, kitartó munka, lelkiismeretes hűség, tisztességtudás, jobb adni, mint kapni, boldogság, mint legfőbb cél.

Ilyen dolgokról hivatalosan 41 évig /1948-1989/ nem nagyon hallhatott az átlag diák pl. Közép-Európában, igaz voltak olyan tanárok, akik próbáltak átadni valamit ebből az értékrendből, amelyet a későbbi törvénytelen hatalom megpróbált ugyan eltörölni, de nem tudott helyette többet, jobbat adni!

Igaz, hogy mára a világ szerencsére jó értelemben megváltozott, így az egykori diák-tízparancsolat nagy része egy az egyben ma is felvállalható, illetve egy része

másképpen értelmezhető.

Pl. 1920 után minden akkori komoly magyarországi politikai erő támogatta az igazságtalan magyar határok békés felülvizsgálatát, így akkor természetes volt az, hogy minden iskolában a tanítás a “Hiszek egyel” kezdődött, illetve “parancsoltan” is követelmény volt az elvesztett országrészek történelmének, földrajzának az ismerete.

Manapság ez már így nem “működik”, de ettől függetlenül ma is áll ez: Trianon visszamenőleg nem érvényes! Ma is ismernünk kell pl. Erdély történetét, illetve nem mondhatunk le végleg semmiről, mert pl. még 1988-ban is az akkori NSZK-ban a lakosság döntő része nem tartotta fontos kérdésnek a német egységet, és 1990-ben mégis létrejött az egységes Németország!

Fontosnak tartjuk azt is kiemelni, hogy ezt a jelzős szerkezetet: magyar diák, ma és különösen Eleken inkább így mondanánk: diák, esetleg magyarországi diák.

Tiszteletet érdemel mindenki, aki meg tudta őrizni erkölcsi tartását egy olyan időszakban, amelyben minden más fontosabb volt, mint pl. a lelkiismeret vagy tisztesség! Szerintünk főképpen ezen dolgok külső erők általi több évtizednyi száműzésével magyarázható az a súlyos erkölcsi és politikai válság, amelyben ma Magyarország is van. Sajnos nem kevés idő kell még arra, hogy hazánkban olyan helyzet álljon elő, hogy elmondhassuk, gyakorlatilag teljesen mindegy, ki van hatalmon, erkölcsileg nincs közöttük nagy különbség! A helyzet ilyen szempontból még elég rossz, de nem reménytelen, hisz hosszabb távon az ország ebbe az irányba halad, amit /ha még bármennyire is sokan vannak olyanok, akik mást mondanak és mást cselekszenek ezzel kapcsolatban!/ nem lehet megakadályozni, de sajnos még lehet hátráltatni!

Ilyen szemüvegen keresztül is érdemes ezeket a “parancsolatokat” olvasgatni pl. 2002 szeptemberében...

Rapajkó Tibor

Utóregések a szakiskola névadójáról

A dolgok természetes folyamatának megfelelően egy településen csak ritkán tartanak névadó ünnepséget. Ez irratlan törvény városunk esetében, is igaznak látszik. Június végén azonban egy ilyen esemény történt, a Mezőgazdasági és Ipari Középiskola Radványi György, egykori tanárának a nevét vette fel. Az eseményt nagy-nagy örömmel nyugtáztam, hiszen ha valaki, akkor Radványi György (sokaknak Gyuri bácsi) megérdemli e figyelmességet, amely elsősorban a középfokú oktatási intézmény vezetőségének köszönhető. Mindehhez egy személyes történettel szolgálhatok, ha csak rövid ideig is, de Gyuri bácsival munkatársi kapcsolatot ápoltunk. Ezt “öntöttem” egy rövid elbeszélés formai keretei közé, és ezt osztom meg lapunk olvasóival.

- Ha mégis problémák adódnának, fordulj nyugodtan Gyuri bácsihoz - mondta útravalóul a plébános.

- És jó ember Gyuri bácsi? - aggodalmaskodtam.

- Ő jó ember, valóban jó ember - mondta a plébános eltűnődve.

Ennek ellenére szorongva lépkedtem a temető felé. Csupán néhány év leforgása alatt igencsak csalódtam a jó emberekben. Még a vallásukat erősen gyakorló jó emberekben is, és nem vigasztalt az a tudat sem, hogy a vallásos emberek közül néhányan csak a kor szellemének megfelelően ülnek hétről-hétre a templompadba. Megérkeztem eredeti úticélomhoz. A temetőben egy márvány, fekete színű sírkeresztnél várakozott rám Gyuri bácsi. Köszöntöttük egymást, bemutatkoztunk, majd munkához láttunk. Elsősorban a liceumot, magyarul ördögcérnát irtottuk. Munka közben Gyuri bácsi tartott szóval: - Tudja az orvos a nyelvem lebénulása ellen ajánlotta ezt a nyelvtornát.

Tagoltan, ízesen ejtette ki a szavakat. Nem kérdezősködtem, ennek ellenére a volt hivatására is hamarosan fény derült: gazdasági szaktanár.

- Csak vegyen nyugodtan a szilvából - mondta reggelizés közben.

- Különösebben nem szeretem a szilvát, de ezek a gyümölcsök valahogy ízebbek - mondtam elismerően, közben belemarkoltam a bőségesen megrakott reklámszatyorba.

- Örülök, hogy ízlik - mondta mosolyogva Gyuri bácsi - tudja, ez egy jól sikerült kísérletem eredménye.

- Maga gyümölcsökkel szokott kísérletezni - lelkesedtem.

- Igen, mert végtelenül érdekelnek a biológiai folyamatok.

Gyuri bácsi két ember helyett szabdalta az erősen ellenálló ördögcérnát. Hamarosan egyfajta munkatársi kapcsolatot ápoltunk. Aztán az egyik nap nem jelentkezett Gyuri bácsi, mi több a következőn sem. Aztán a harmadik napon nagy örömmre, mint találkozásunk első napján, a feketeszínű márvány sírkeresztnél rám várakozott.

- Szép jó reggelt Gyuri bácsi - köszöntöttem.

- Jó reggelt - mondta alig hallhatóan.

- Csak nincs valami baj? - érdeklődtem.

- Sajnos ismét kiújult a vesebántalmam.

Mint megtudtam, a vesebántalom ütlegetések következménye. Azon a bizonyos napon a szokásosnál is szótlanabb voltam, gondolataimban pedig szerteágazó kérdések fogalmazódtak meg, sajnos valamennyi megválaszolatlan maradt. Az elkövetkező napokban Gyuri bácsi egészségi állapota valamelyest javult, amit örömmel vettem tudomásul. Reménykedtem, hogy minden jóra fordul. Elvégeztük teendőinket a temetőben és beköszöntött az ősz, majd pedig a zimankós tél is. Mind ritkábban találkoztam Gyuri bácsival. Átverekedtük a telet és már a tavaszi megújulásban reménykedtem, amikor egy kora tavaszi napon döbbenettel vettem a hírt: Gyuri bácsi eltávozott az élők sorából.

Becsöngettek - elkezdődött az új tanév

A tanuló ifjúság kénytelen szembesülni a valósággal: elmúlt a nyári vakáció és elkezdődött az új 2002/2003-as tanév. A csengőszóval oda a felhőtlen gondtalanság, szórakozás, pihenés, ezek helyét a tanulás, a tényleges szellemi munka vette át, legalább is a jövő év június közepéig mindenképpen.

Ha csak néhány gondolat erejéig is, maradjunk még a nyárnál, a vakációnál. Ezen időszak a pihenésen túl, vagy inkább azzal együtt, egyfajta feltöltődést jelent úgy fizikailag, mint szellemileg, hogy aztán felfrissülve könnyebb legyen a nehéz feladatoknak megfelelni. Alapvetően megkülönböztethetünk aktív és passzív pihenést. Ez utóbbi a rombolóbb, tévézés egész nap, céltalanság, tunyaság. Az aktív pihenés a szórakoztatóbb - például sportolás, olvasás, továbbképzés - és természetesen hatékonyabb. Mondani sem kell, hogy az érintett tanévben is ki fejt ki eredményesebb munkát. A nyár több szempontból is végtelenül hasznos időszak, szerves részként épül az egész éves programba. Amikor feltöltődött a tanuló és a tanerő, jöhet a megmérettetés. Témánkhoz alanyokat szólaltattunk meg. Kérdéseink csokorba foglalva: hogyan telt el - főként az előbbi szempontokat figyelembe véve - a nyári vakáció és mit várnak az új tanévtől?

A megkérdezett tanulók valamennyien nyolcadikosok, a választás nem véletlenszerű, hiszen esetükben a napi teljesítmény mellett egy kicsit a jövőre, az általános iskola falain túlra kell tekinteniük, lévén, hogy középfokú továbbtanulás illetve pályaválasztás előtt állnak.

Nagyné Nádor Gabriella, tanár: - Örömmel nyugtázhatom, hogy kipihenten, felfrissülten léptem át az iskola küszöbét az új tanév első munkanapján. E tény egyébként családom minden tagjára lehet vonatkoztatni, tartalmas nyarat töltöttünk együtt. Már a nyár elején, mintegy a vakáció nyitányaként, egyhetes szombathelyi kirándulást jegyezhetünk. Nagyon tartalmas programokat valósítottunk meg, és mindezeket csodálatos természeti adottságú környezetben. Röviden: felejthetetlen volt. Aztán később, már idehaza, az elkövetkező napok sem voltak unalmasak, de nem csak ezeket a napokat, hanem az egész nyári vakációt egyfajta várákozás jellemezte. Mindig volt olyan esemény, amely egyrészt nem mindennapi, másrészt pedig lelkieken is fel kellett rájuk készülni. Például: Elekiek VI. Világtalálkozója, egyéb jelentős családi események, vagy mondjuk az, hogy szinte minden hét végén a család Békéscsabára kirándult. Az említett programok mellett még egy jelentős családi kezdeményezésről számolhatok be, rendszeresen sportolunk, szinte napi jelleggel üztük valamelyik sportágat, vagy csak simán a köröket róttuk a sportpályán. A most induló tanévben sem szeretnénk felhagyni a rendszeres testmozgással. Akkor most rátérnék az összetett kérdés második részének megválaszolására, szerteágazó elvárásaim vannak az új tanévben. Mire is gondolok? A most induló tanévben osztályfőnök lettem, a 6.b. osztály tanulóit vezetem, irányítom, figyelek rájuk. Ideális létszámú osztályról van szó, a tanulóimat a napokban szeretném minél jobban megismerni. Nagy célt tűztem ki magam elé: az osztályommal a sportot szeretném

mindjobban megszerettetni, hiszen tisztában vagyok a rendszeres testmozgás kedvező hatásával. Szeretném elérni, hogy az iskolán belül kötelezőnek titulált tornaórákon túl a tanulóim az iskolán kívül is önállóan és szeretettel közeledjenek különböző sportágakhoz, és rendszeresen üzzék azokat. Emellett várakozó állásponton tekintek az elkövetkező feladatok elé.

Bartalos Anna: - Bózsván, egy Szlovákiához közeli településen az idei nyáron két tábort is szerveztek. Az úgynevezett családi tábor időtartama egy hétig, míg a zenetábor programsorozata két hétig tartott. Az érdekes kezdeményezések mellett alkalom nyílt a környék nevezetességeinek a megismerésére is. Az említett három hetes távollétet budapesti, rövidebb lélegzetű kirándulások tették teljessé. A vakáció többi időszakában is alkalmam nyílt a kikapcsolódásra: televíziót néztem, a kutyámat sétáltattam, elégedett lehetek az idei nyár történéseivel, és felfrissülve kezdek el az új tanévet. Hogy mit várok az új tanévtől? Elsősorban az eddigi tanulmányi eredményemet szeretném szinten tartani, kitűnő vagyok. A későbbiekben egyelőre a gimnáziumban szeretném folytatni a tanulmányaimat, egy gyulai vagy békéscsabai közép fokú oktatási intézményben.

Fodor József: - Az eredeti gondolatoktól eltérően jobban sikerült az idei vakáció programja. Úgy terveztem, hogy az egész nyarat végigdolgozom, a dinnyeültetvényen szorgoskodom. Ténylegesen csak augusztus közepén nyílt erre lehetőség. Addig sem tétlenkedtem, az elfoglaltságok közül elsősorban a sport domborodik ki. Kedvenc sportágam a labdarúgás, de emellett a konditerem nyújtotta lehetőségeket is hasznosítottam. Komoly szinten aktivizáltam magam, hiszen heti három alkalommal egy-egy órát töltöttem a konditeremben, az izomfejlesztés mellett sikerült a testsúlyomból is lefaragni. Szóval tartalmasan telt el a vakáció és eredményesebbnek tudhatom, mint például az előző évet, amikor pedig még a Balatonon is voltam. Az idei, számomra az utolsó általános iskolai tanévben elsősorban arra törekszem, hogy az eddigi tanulmányi átlagomat, amely kitűnő, tartani tudjam. Az eddigiek során ezen teljesítményhez naponta átlagosan két órára volt szükségem. Valószínű, hogy a 2003/2004-es tanévben valamelyik gimnáziumban folytatom a tanulmányaimat.

Rocskár Vivien: - Még a vakáció előtt úgy festett a kép, hogy az idei vakáció hazai környezetben zajlik, vagyis nem megyek kirándulni sehova sem. Aztán kellemesen csalódtam, hiszen teljes egy hetet a Balaton gyöngyszemén, Siófokon töltöttem. Mondanom sem kell, hogy feledhetetlen volt. A vakáció többi időszakára sem lehet panaszom, a kedvelt tévézés mellett igen sokat voltam baráti társaságban, gyakran sportoltunk, például röplabdáztunk. Az előttem szóló évfolyamtársaimhoz hasonlóan és is kipihentem az előző tanév fáradalmait és teljesen felfrissülten kezdek el az új 2002/2003-as tanévet. Elsősorban arra törekszem, hogy ne csorbuljanak az eddigi osztályzataim, megmaradjanak kitűnőnek. Minden tőlem telhetőt megteszek ennek érdekében. Jövőre a gimnáziumban szeretném folytatni tanulmányaimat. Még nem döntöttem el, hogy Gyulára vagy pedig Békéscsabára fogok iratkozni.

B.N.

Évfordulók

1957. október 4.: Ezen a napon lőtték fel Szovjetunióban az első műholdat a Szputnyik 1-et.

1962. október 5.: Megjelenik az első Beatles kislemez, a Love me do.

1887. október 6-án született Le Corbusier svájci származású francia építész.

1922. október 8-án született Cristiaan Barnard, dél-afrikai szívsebész, aki 1967-ben a világon először végzett szívátültetést.

1972. október 8.: Ekkor hunyt el Gózon Gyula színművész. (Hyppolit a lakáj, Meseautó, Civil a pályán.)

1492. október 12.: Ezen a napon érte el Kolumbusz Kristóf az Újvilágot.

1907. október 13.: Ekkor született Dajka Margit Kossuth-díjas színésznő. Nagy sikert ért el a Szinbád című filmben.

1927. október 14-én születet Roger Moore brit színész, az "Angyal".

1917. október 15-én ítélték halálra a híres holland kémnőt "Mata Harit".

1822. október 22-én született Orlai Petrich Soma festő. Rokona és barátja volt Petőfi Sándornak, kit több festményén is megörökített.

1927. október 23-án mutatták be az első hangosfilmet "A dzsesszénekes" címmel Al Jolson főszereplésével.

1517. október 31-én tüzte ki Luther Márton a wittenbergi székesegyház kapujára a búcsúcédulákról alkotott nézeteit.

Méry Rudolf

50 év nagy idő

50 éves osztálytalálkozót tartottak az eleki volt 8 általános iskolát végzett lányok szeptember 7-én. Nagyon megható pillanatok voltak, ahogy érkeztek a vidékre szakadt osztálytársak. Nehezen ismerték fel egymást, hiszen 50 év nagy idő!

1943-44-ben kezdték az elsőt, amikor még javában tartott a háború és 1952-ben fejezték be, amikor a legnehezebb éveket éltük. Volt, akinek sikerült tovább tanulni, legtöbben dolgozni mentek és munka mellett tanultak tovább.

Tanáraink szigorú, igazi hivatásukat gyakorló emberek voltak. Sajnos ma már nem élnek, akik még élnek, azok is betegek. Az osztálytársak közül is meghaltak fiatalon vagy sokan maradtak özvegyen.

Ezt a nagyon nehéz körülmények között tanult és élt generációt elfelejtették. Ők még nem

élvezhették a GYES-t, a „szocpolt” ilyen-olyan kedvezményeket. Ez a korosztály épített fel a romos országot, és mégis mindenből kimaradtak.

Szívünkbe zártuk ezt a szép találkozást. Kár, hogy a mai fiatal tanárok közt nem akadt egy, aki ránk szánt volna 10 percet, és egy köszöntőt elmondott volna a messziről érkezőknek, de így is felejthetetlen volt, és sírva hallgattuk, amikor a szervező osztálytársunk felolvasta a volt igazgatónk, Radnai László szívszorítóan szép levelét.

Köszönet lányok mindenért! Mindannyian becsülettel megállták az életben a helyüket, köszönet a tanároknak, akik szigorúan, de mégis szeretetre neveltek minket.

Sferle Imréné

Csatlakozni vagy nem csatlakozni?

Bármennyire is hihetetlennek tűnik, de 1921-ben, a tragikus trianoni békediktátum után egy évvel állítólag voltak olyan erők Eleken, akik azt szerették volna, ha lakóhelyük csatlakozott volna az akkori Romániához!

Ez a feltételezés minden szempontból érdekes, ami ugyanakkor nem a hazai történelem legfényesebb lapjaira tartozna, ha tényleg igaz lenne, így néhány levéltári /Gyula/ forrás alapján ettől függetlenül fontosnak tartottuk felidézni ezt a zavaros időszakot, mert erről ma gyakorlatilag Eleken senki sem tud, pedig van olyan olvasata is az egésznek, amely az utókor számára sem tanulság nélküli... / Pl. 1921-ben még nem lehetett azt látni, hogy az akkori román hatalom nem fogja betartani a kisebbségeinek tett ígéreteit, illetve gondoljunk arra is, hogy pl. a legutóbbi magyarországi választásokon is hányan szavaztak azokra, akik “pár ezret” ígértek “egyből” nekik, vagyis az anyagiasság nem minden esetben igazolható utólag sem, így az elekiek egy része által támogatott esetleges csatlakozás sem! /

Mielőtt megnéznénk ezeket a fontos forrásokat, meg szeretnénk köszönni Kocsor Jánosnak /a tanulmánykötetben ő írta meg Elek két világháború közötti történetét./, hogy számunkra megküldte ezeket a dokumentumokat.

Most pedig nézzük meg ezeket. Az első 1921. június 1-ei keltezésű /Szeged/, és Salacz Gyula Arad /Csonka/ és Csanád vármegyék főispánnak címezték, aláírója pedig egy rendőrtanácsos, akinek a neve nehezen olvasható. A levél tárgya pedig: dr. Csepreghy /Csepregi!/ eleki római katolikus plébános magatartása, a nyomaték kedvéért azonban ezt is ráírták: “Szigorúan bizalmas! Sajatkezü felbontásra.”

Ebből a levélből kiderül, hogy az akkori eleki plébánost egy egész detektívkülönítmény figyelte, és 1921 nyarán a főkapitány-helyettes azt kérte a helyi főispántól, hogy a kérdéses személy ügyében : “a szükséges célszerű intézkedéseket” tegye meg.

A következő, főkapitánysági levélre nem kellett sokáig várni, hisz június 15-én már meg is írták az egykori megyeszékhelyen, Makón. A szintén Salacz Gyulának, a megyei főispánnak megküldött levélből az derül ki, hogy a rendőrség már nem tett további lépéseket Csepregi miatt, illetve helyben is mindent megtettek a “panaszok” kivizsgálása

Magyarországhoz való ragaszkodásának ... hathatósabban adjon kifejezést.”

Ez a felszólító kérés azonban nem lehetett elég, ami érthető is, mert a kerületi rendőrkapitány további bizonyosságot kért arról, hogy Lökösháza lakossága tényleg Romániához akar-e csatlakozni. Az Eleken 1921. szeptember 16-án feladott, és a helyettes főjegyző / Kovács / által aláírt levélből szerencsére ennek az ellenkezője derül ki: “ Erre / az elcsatolásra / vonatkozólag itt újabban nem sikerült semmit sem kipuhatolni... ” Ugyanakkor az elekiek öt detektívet kértek Szegedről a további információszerzés céljából!

Egy másik fontos forrásból az derül ki, hogy Wittmann János eleki lakos panasszal fordult az akkori önkormányzathoz, mert a magyar-román határ /demarkációs vonal/ lezárása miatt a gazdák “mérhetetlen anyagi kárt” szenvednek, amin változtatni kell. /Az 1921. augusztus 26-ai, Eleken feladott levelében az alispán arról ír a főispánnak Makóra, hogy a határkijelölés miatt a biztonság miatt szükség lenne detektívekre!

Elekre 1921 októberére várhatták a határkiigazító bizottságot, mert szeptember 30-ai keltezéssel egy levél érkezett a Magyar Királyi Miniszterelnökségről a főispánnak /Elekre vagy Makóra! Bethlen aláírással! /Gr. Bethlen István 1921-től 1931-ig volt miniszterelnök./

Most nézzünk példát arra, hogy milyen instrukciót adott a magyar miniszterelnök arra az estre, ha megkezdődnek a határkiigazító tárgyalások: “Az elérendő cél az, hogy a végvidéken a jelenlegi uralommal megelégedett, a magyar hazához ragaszkodó lakosságot találjon az esetleg kiszálló, s a nép hangulatát kikémleni akaró bizottság.” /A helyzet komolyságát azzal is bizonyíthatjuk, hogy a levélre ezt is ráírták: Bizalmas, kizárólag saját kezébe!

Mint tudjuk, Eleket szerencsére nem csatolták Romániához. Ebben valószínűleg az is közrejátszott, hogy a helyi lakosság nem kért ebből, igaz a hovatarozás miatt nem tartottak népszavazást a környékünkön sem. A források arról szólnak, hogy az akkori Románia szerette volna bekebelezni Eleket is. A korabeli jelentések alapján egyértelműen kijelenthetjük, 1921-ben a helyiek nem akartak elszakadni, azért ezt még annyi idő után is jó érzés leírni!

Az viszont érdekes, hogy az akkori eleki plébánost, dr. Csepregi Imrét /1913-31/ pl. a jelentésírók pángermánnak tartották. Egy magyar származású pángermán!? Ez valószínűleg az akkori felfokozott nemzeti érzéssel magyarázható, ami bizonyos értelemben “érthető” is.

A nagyhatalmi döntések által kijelölt új magyar határoknak térségünkben jövőre lesz a 80. évfordulója, mert az új határkövekkel a Békéscsaba-Arad vasútvonaltól a Fekete-Körösig terjedő térséget 1923. október 20-án adták át. Ezt a tragikus évfordulót azonban nem kell megünnepelnünk, de elfelejtenünk sem. Szerencsére a határok már nem úgy választanak el, mint akár 1990-ig is. Sajnos még nagyon sokáig kell várnunk arra, hogy a magyar-román határ az EU-n belülre kerüljön!

Rapajkó Tibor